

Az egészségügyi és szociális ellátás hallgatóinak ösztönzése gerontológiai karrier választására innovatív oktatás segítségével.

G. Schoofs¹, A. Coffey², P. Sourtzi³, A. Stitzel⁴, T. Žiljak⁵

Bevezetés

A lakosság gyors ütemben idősödik Európában. Ez a demográfiai tendencia hatalmas kihívások elé állítja a társadalmat, ideértve az ellátás, és az időskorúak ellátása területén különleges kompetenciákkal rendelkező gondozók iránti növekvő keresletet. Mivel manapság az időskorúak ellátása holtpontra lévő szakmai tevékenységnek tekinthető, és mivel a helyzet még rosszabbá válhat a jövőben, figyelmet kell fordítani arra, hogy hogyan lehetne több szakembert vonzani az időskorúakat ellátó pályákra. Az egyik lehetséges intézkedés a hallgatók ösztönzése a gerontológia területén való karrierválasztásra. A kutatási adatok arra utalnak, hogy a hallgatók időskorúakhoz fűződő szemlélete a tanulmányaik során formálódik (Coffey et al., 2015). Ez azt sugallja, hogy a tanulási tapasztalatok olyan fontos tényezők lehetnek, amelyek hozzájárulnak a hallgatók hajlandóságához a gerontológia területén való karrierválasztásra vonatkozóan.

A gyenge tanulási környezettel rendelkező hallgatók kevésbé valószínű, hogy a gerontológia területén választanak karriert (Coffey et al., 2015; Haron, Levy, Albagli, Rotstein, & Riba, 2013; Brown, Nolan Davies, Nolan, & Keady, 2008; Nolan, Brown, Davies, Nolan, Keady, 2006). A gazdag tanulási tapasztalatok nem csak a tudásra és a képességekre koncentrálnak, hanem a hallgatók figyelmét arra is felhívják, hogy az időskorúak gondozása mennyire lehet kihívásokkal, illetve érdemekkel teli. Nolan (2006) a Hat Érzék Keretrendszerén keresztül mutatja be, hogy a hallgatóknak mire van szükségük a tanulmányaik során, azért, hogy pozitív tanulási tapasztalatokat szerezzenek, míg Koh (2012) szerint az oktatásban megjelenő innováció az általános tanulási elégedettség növelésében játszik fontos szerepet.

¹ University College Leuven – Limburg, Belgium

² University College Cork, Írország

³ National and Kapodistrian University of Athens, Görögország

⁴ Carinthia University of Applied Sciences, Ausztria

⁵ Public Open University Zagreb, Horvátország

Cél és kutatási kérdés

Mivel az oktatás fontos hozzájáruló tényezője lehet az egyetemisták hajlandóságához arra vonatkozóan, hogy a gerontológia területén válasszanak karriert, a kutatás célja a következő kérdésre való válasz megformálása volt: „Az oktatás során mely innovatív tanulási/képzési módszerek segítik elő a hallgatók hajlandóságát arra, hogy időskorúakkal dolgozzanak?” A cél elérése érdekében szakirodalom feltárás zajlott a hallgatók szükségleteibe való betekintés, illetve az oktatási innovációk kritériumainak megismerése végett. A Belgiumban, Írországon, Ausztriában, Görögországban és Horvátországban alkalmazott helyes gerontológia tanítási és tanulási gyakorlatok kerültek összegyűjtésre, majd értékelésre a szakirodalomban szereplő kritériumok felhasználásával. Azok a helyes gyakorlatok, amelyek összhangban vannak a kritériumokkal, az innovatív legjobb gyakorlatok.

Módszertan

Kvalitatív kutatás zajlott azoknak az innovatív helyes gyakorlatoknak a megismerése érdekében, amelyek a gerontológia tanítási és tanulási módszereihez szükségesek, és amelyeket Ausztriában, Görögországban és Horvátországban alkalmaznak, illetve, amelyek a hallgatók gerontológiai szakmához kapcsolódó elképzelését pozitívan befolyásolhatják. Szakirodalom került áttekintésre azzal a céllal, hogy kiderüljön, vajon a tanulási vagy képzési módszer újszerű helyes gyakorlatnak tekinthető-e. Ezek a kritériumok Nolan (2006) hat érzék modelljében, illetve Murray (2013) oktatásbeli innovációkat ismertető leírásában találhatók.

Fent szereplő kritériumokon alapuló sablon került szétosztásra belga, ír, görög, horvát és osztrák partnerországok felsőoktatási intézményeiben a lehetséges innovatív legjobb gyakorlatok összegyűjtése céljából. A kitöltött sablonok deduktív módon kerültek kiértékelésre, és az eredményeket Miller (1990) oktatási modelljének segítségével mutatták be, amely egy kompetencián alapuló oktatási modell. Csak azok a gyakorlatok kerültek bele, amelyek Nolan (2006) szerint gazdag tanulási tapasztalathoz vezethetnek, illetve, amelyek újszerűként kerültek értékelésre.

Eredmények

Huszonhárom helyes gyakorlatot jeleztek, amelyek Nolan Hat Érzék Keretrendszerének (2006) elemeit tartalmazza, és ezáltal jó példájának tekinthetők a jövő egészségügyi és szociális ellátás szakembereinek oktatására vonatkozó legjobb gyakorlatoknak.

A huszonhárom legjobb gyakorlat innováció-kritériumokkal való összevetése után húsz legjobb gyakorlat maradt fenn. Ezek innovatív legjobb gyakorlatoknak tekintendők.

A talált eredmények jobb megértése érdekében Miller modellje került alkalmazásra a négy kompetenciaszint szerinti innovatív legjobb gyakorlatok kialakítása során.

Mindezek mellett, ezeket az eredményeket figyelembe véve nem lehet egy innovatív legjobb gyakorlatot a többinél magasabbra értékelni, hiszen a hat érzék modellje nem ilyen jellegű használatra készült. Ugyanakkor, az elvégzett értékelés alkalmas arra, hogy az Érzékek Keretrendszerének néhány hiányos részére felhívja a figyelmet. Az innovatív legjobb gyakorlatokra helyezett fokozott figyelemmel fejleszthetők a különböző érzékek meghatározásai azon szakaszokban, amelyeket azok nem fednek le.

Az innovatív legjobb gyakorlatok megtalálhatóak a kutatási jelentés függelékében, illetve az ELLAN weboldalon: <http://ellan.savonia.fi/index.php/news>

Konklúzió

A szakirodalom alapján az oktatás az egyik lehetséges módja annak, hogy a hallgatók időskorúakkal való foglalkozáshoz fűződő szemlélete alakuljon, illetve, hogy szakmai pályára ösztönözze őket ezen a területen. A gazdag tanulási környezet és az idősödésre vonatkozó oktatási innovációk, különös tekintettel a tudásra, készségekre, kihívásokra és érdekekre, fokozhatják az időskorúakkal való foglalkozás iránti érdeklődést.

Az egyetemi képzésben résztvevő egészségügyi hallgatók oktatására vonatkozó innovatív legjobb gyakorlatokra húsz példa merült fel a kvalitatív kutatás elvégzése után. Ezek az innovatív legjobb gyakorlatok közül valamennyiben benne rejlik a lehetőség arra, hogy a hallgatóknak pozitív tanulási tapasztalatokat nyújtsanak, illetve, hogy erősítsék azt a benyomást, hogy a gerontológia területén a karrier különleges készségeket igényel, kihívásokkal és érdekekkel teli.

A jelen tanulmányban szereplő innovatív legjobb gyakorlatok a kompetencián alapuló tanulás különböző szintjein valósíthatóak meg. A kutatás lehetséges módszereket mutat be, amelyek nem csak felkészítik az egyetemi hallgatókat, de motiválja is őket, hogy a gerontológia területén

belül válasszanak karriert. Ezzel szemben, az innovatív legjobb gyakorlatok hatékonysága nem kerülhetett értékelésre a projekt idő-, és erőforrásbeli korlátai miatt.